



Poročilo o izvajanju *programa za*
izboljšanje življenja invalidov
v Mestni občini Velenje za leto 2013

Na podlagi Programa za izboljšanje življenja invalidov v Mestni občini Velenje za obdobje 2010 -2013 so se v letu 2013 izvedle naslednje aktivnosti:

1. Obveščanje in osveščanje občanov

Zavod za zaposlovanje, Urad za delo Velenje sproti obvešča in osvešča občane o pravicah, ki jih kot invalidi lahko uveljavijo na zavodu. Obveščanje poteka preko individualnega svetovanja in informiranja, do objave informacij na spletnih straneh Zavoda, kjer so na razpolago najbolj aktualne novice iz področja zaposlovanja. Strankam je na voljo številka brezplačnega telefona in informativno gradivo v pisni obliki (zloženke, letaki) v avli zavoda, kjer je informativna točka.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Območna enota Velenje informira občane glede dejavnosti in pravic preko spletne strani ZPIZ-a, ki je centralno urejena, preko brošur, člankov ali odgovorov v medijih, ter seveda vsakodnevnega osebnega stika s strankami.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, OE Ravne na Koroškem, Izpostava Velenje obvešča invalide o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja preko gradiv in zloženk.

TIC Velenje informira občanke in občane ter turistke in turiste o dostopnosti turističnih znamenitosti v Velenju in okolici (v TIC-u, preko spleta, na sejnih..). Izvaja prilagojeno vodenje po mestu za različne ciljne skupine ter skupaj z različnimi ponudniki pripravlja posebne turistične pakete za invalide.

Medobčinsko društvo invalidov Šaleške doline obvešča svoje člane o aktivnostih in svojih programih preko lokalnih medijev.

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje obvešča svoje člane o aktivnostih preko obvestil na oglasni deski v društvu, preko elektronske pošte, javnih medijev kot je televizija VTV Velenje, preko časopisnih člankov v lokalnem časopisu Naš čas, v Savinjskih novicah in reviji Iz sveta tišine, na sestankih in predavanjih.

Na Šolskem centru Velenje so v letu 2013 nadaljevali z aktivnostmi, ki prisp-

evajo k integraciji ter razvijanju in ohranjanju pozitivnega odnosa do različnosti in invalidnosti, tako pri dijakih, kot pri zaposlenih in drugih, ki vstopajo v vzgojno izobraževalni proces. Med svoje naloge uvrščajo osveščanje dijakov Šolskega centra Velenje o položaju in posebnih potrebah posameznih skupin ljudi v okviru predavanj za dijake, izobraževanj in dodatnih usposabljanj učiteljev in drugih strokovnih delavcev ter mentorjev v delovnih organizacijah, v katere se dijaki vključujejo za delo in razumevanje posebnih potreb. Aktualne vsebine na šolah vključujejo v programe v okviru razrednih ur, vsakodnevnega ravnanja in z zgle dom pozitivnega odnosa.

Na osnovnih šolah se ukvarjajo z osveščanjem invalidnosti na urah oddelčne skupnosti ali pri urah državljske vzgoje in etike.

Na osnovni šoli Gustava Šiliha Velenje so v okviru aktivnosti Bralna čajanka, kamor

so vključili članico Društva slepih in slabovidnih Celje ozaveščali učence o življenju invalidov. Na temo predavanja društva slepih in slabovidnih Celje so pisali literarne prispevke in izdelovali likovna dela.

V vseh enotah Vrtca Velenje je v okviru rednega programa precej vsebin, ki otroke spodbujajo k sprejemanju otrok s posebnimi potrebami.

Ljudska univerza Velenje: Svetovalno središče Velenje redno obiskujejo tudi invalidi. Namenjeno je vsem odraslim, ki potrebujejo informacije ali nasvet pred vključitvijo v izobraževanje, med potekom izobraževanja in ob zaključku izobraževanja. V Svetovalnem središču Velenje svetovalka brezplačno, nepristransko, zaupno, in celovito svetuje in informira v vseh izobraževalnih možnostih za odrasle v širšem lokalnem okolju.

V VDC SAŠA poteka obveščanje in osveščanje o dnevni storitvi VDC preko individualne obravnave in informiranja



uporabnikov dnevne storitve VDC, srečanj s svojci uporabnikov, letnih poslovnih poročil o opravljenem delu, preko organiziranih spletnih strani, izdelanih glasil, brošur, zgibank, preko organiziranih dni odprtih vrat in drugih priložnostnih prireditev oziroma srečanj s sorodnimi organizacijami.

“Invalid” društvo gibalno oviranih in oseb z invalidnostjo Konovo, obvešča člane z osebnim stikom, z obvestili o dejavnostih v društvu in letnim tedenskim urnikom izvajanja dejavnosti.

Šaleški koronarni klub Velenje zagotavlja pogoje za izvajanje doživljenjske rehabilitacije koronarnih bolnikov po strokovnih smernicah Zveze koronarnih društev in klubov Slovenije. Poleg tega organizirajo predavanja v zvezi s srčnimi boleznimi in tako ozaveščajo člane in zainteresirane občane o pomembnosti zdravja.

Rdeči križ Slovenije Območno združenje Velenje izvaja predavanja o zdravem načinu življenja, ki jih izvajajo po krajevnih organizacijah (sladkorna bolezen, visok krvni pritisk, bolezen raka,...).

Zdravstveni dom Velenje izvaja med drugim tudi storitve namenjene izboljšanju življenja invalidom. Na področju zdravstveno vzgojnega centra pripravljajo številna predavanja in izobraževanja, ki govorijo o dejavnih tveganja, zdravi prehrani, zdravi spolnosti, oralnem zdravju in zdravem gibanju. Izvajajo šolo nordijske hoje. Želijo si, da invalidi koristijo ponujene programe ali dodajo svoje predloge. Invalidom nudijo informacije na spletni strani, omogočajo dostopnost do telefonskih naročil po SMS

sporočilu, kar je namenjeno predvsem naglušnim in dostopnost do elektronskega naročanja v specialističnih ambulantah. V laboratoriju je na voljo display za čakajoče gluhe in naglušne invalide. Njihove službe rešujejo zdravstvene probleme invalidov na področju osnovnega zdravstva s patronažno službo, fizioterapijo in zdravstveno vzgojo.



Premogovnik Velenje že več kot 60 let izdaja časopis Rudar, časopis celotne Skupine. V njem redno objavljajo članke, ki se dotikajo invalidov. Aktiv delovnih invalidov Skupine Premogovnik Velenje preko internih medijev (portal, videostrani, radio,

oglasne table, novice) redno objavlja novice, ki so povezane z življenjem invalidov – obvladovanje invalidnosti in zdrav način življenja. Predavanj na temo invalidnosti se udeležujejo tako strokovni delavci, zaposleni v Premogovniku Velenje, kot tudi invalidi. Preko Aktiva potekajo še okrogle mize, delavnice, razstave, spodbujanje športnih aktivnosti invalidov, prispevki VTV in druge.

Televizija VTV Velenje je v letu 2013 objavila naslednje prispevke v osrednji informativni oddaji VTV magazin:

- Konferenca »Skupnost po meri invalidov«
- 50 let Medobčinskega društva gluhih in naglušnih Velenje
- Sprehod z belo palico po Cankarjevi v Velenju

V oddali Dobro jutro so govorili o naslednjih temah:

- Plavanje oseb z motnjami v razvoju-Plavalni klub Velenje
- Ob mednarodnem dnevu bele palice
- Pomoč na domu
- gostovanje športnikov invalidov

V ostalih oddajah so govorili še o Parkinsonovi in Alzheimerjevi bolezni, o skrbi, oskrbi in integraciji ranljivih skupin ter o neodvisnem življenju hendikepiranih.

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje je izvedlo predavanje o spremembah pokojninsko invalidske zakonodaje.



2. Aktivnosti in programi, namenjeni invalidom

Mestna občina Velenje in Inštitut Integra sta 7. marca 2013 organizirali drugo slovensko konferenco Skupnost po meri invalidov. Udeležence konference z različnih koncev Slovenije so nagovorili župan MOV Bojan Kontič, predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije Drago Novak in predsednik Aktivna delovnih invalidov Premogovnika Velenje Drago Kolar. V nadaljevanju so prisluhnili predavanjem in referatom za soustvarjanje invalidom prijazne skupnosti. Z URI Soča so govorili o krepitvi veščin in osebnem opolnomočenju, s Šentprima o duševnem zdravju v skupnosti, iz Bolnišnice Topolšica o ustanovi, prijazni zaposlenim z delovnimi omejitvami. Predstavnici iz Zavoda za zaposlovanje, OS Velenje sta predavali o vlogi zavoda in zaposlitvene rehabilitacije v lokalni skupnosti. Društvo upokoencev Velenje je predstavilo projekt »Starejši za starejše« pri pomoči invalidom, iz ZIP Centra Ravne na Koroškem so predavali o priložnostih in novim izzivom invalidom, Integra Inštitut je predstavil vključenost in zagotavljanje kvalitete življenja invalidov ter Zaposlitveni center Gea, Zadruga dobrote pa družbeno odgovornost in zaposlovanje invalidov. Iz TIC-a Velenje so predavali o turizmu po meri invalidov, predstavnica HTZ I.P. pa o delodajalcih, ki so pomembni partner zaposlitvene rehabilitacije. Gost konference je bil tudi mag. Cveto Uršič z Direktorata za invalide MDDSZ, ki je govoril o invalidih v letu aktivnega državljanstva.

Učeca se skupnost – konference, omizja, izobraževanja, ki deluje pod okriljem Inštituta Integra predstavlja inovativnejše pristope k modelom skupnostnega sožitja, usmerjenega v socialni dialog kot gibalo družbene kohezije, inkluzivnosti, ob hkratni uporabi modelov socialnega in izkustvenega učenja. Človeški viri s tem postanejo temelj razvoja skupnosti, skupnost pa prostor izmenjave socialnega kapitala, krepitve civilnega dialoga in aktivnega državljanstva. Učeca se skupnost v osnovi predstavlja skupino ljudi (posameznikov),

ki med seboj delijo skupne vrednote in prepričanja, hkrati pa so aktivno vključeni v učenje drug od drugega. Številni socialni psihologi in pedagogi so enotnega mnenja, da je tovrsten način povezovanja eden izmen inovativnejših pristopov vseživljenjskega procesa izobraževanja. Udeleženci učeče se skupnosti na ta način delijo občutke lojalnosti s prispevanjem lastnega socialnega kapitala za razvoj skupnostnih vrednot in v dobrobit skupnosti.

V letu 2013 so aktivno participirali pri konferenci »Skupnost po meri invalidov« in organizirali:

1. Mednarodni dan bele palice:

V Knjižnici Velenje so organizirali in vodili dogodek ob mednarodnem dnevu bele palice in s tem opozorili na slepe in slabovidne v naši družbi. Gostili so Sebastijana Kamenika, slepega invalida, z gosti, ter v ta namen v svojem programu socialne vključenosti izdelali posebno terapevtsko lutko, ki bo v prihodnje služila kot izobraževalno orodje.

2. Sodelovanje in podpora slepim literatom

V mesecu oktobru so s podporo in sodelovanjem Združenja prijateljev slepih Slovenije podprli prizadevanja slepih po organizaciji mednarodnega dogodka v Celju, ter na njem aktivno sodelovali in participirali.

3. Predavanje o komunikaciji – Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih

V mesecu novembru je bila izvedena delavnica na temo komuniciranja pri Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih, katere se je v prostorih društva in na pobudo predsednika društva g. Forštnerja udeležilo veliko zainteresiranih. Delavniško vzdušje jih je vzpodbudilo k oblikovanju, načrtovanju in nadaljevanju tovrstnih izobraževanj za člane društva.

4. VITA 55+ - Vadba za ženske

V letu 2013 je vsak ponedeljek med 17.45 in 19.15 v prostorih Mladinskega centra Velenje potekala posebej prilagojena (telo)vadba za ženske (invalidke in upokojenke). Slednje se je redno udeleževalo okrog 40 oseb.

Znanje za ravnanje

Gre za izvajanje delavnic osebnostne rasti, ki so potekale v rednih mesečnih terminih (1 x mesečno po dve uri) skozi vse leto. Delavnice s predavanji so namenjene osebnostnemu razvoju v smislu učenja socialnih veščin ter pridobivanju novega znanja, ki jih v vsakodnevnem življenju potrebujemo v naših medosebnih odnosih.

Odbor invalidov Mestne občine Velenje združuje 755 rednih in 412 izrednih članov na področju občine Velenje, z izjemo KS Konovo. Preko Medobčinskega društva invalidov je vključen v Zvezo delovnih invalidov Slovenije. Društvo ima status invalidske organizacije v javnem interesu, kar pomeni, da je njegova osnovna naloga pomagati invalidom. Za invalide izvajajo posebnesocialne programe: preprečevanje in blaženje socialnih in psihičnih posledic invalidnosti, zagotavljanje zagovorništva, informativna dejavnost, usposabljanje za aktivno življenje in delo, programi za ohranjanje zdravja in drugi rehabilitacijski programi, rekreacije in šport, dnevni centri in klubi ter kulturna dejavnost. V teh programih sodeluje več kot 80 % članov. V preteklem letu je 82 članov sodelovalo v psiho terapevtskih delavnicah preko ZDI Slovenije v delavnicah, kot posamezniki s spremstvom ali v večjih skupinah. V prostorih MDI Velenje so organizirali zdravstvena predavanja, meritve krvnega tlaka in sladkorja. Preko MDI so se vključevali v vse športne aktivnosti. Preko celega leta so sodelovali z Banko hrane in ljudem razdeljevali hrano. V akciji so bili 27 krat. Pri vsaki razdelitvi je pakete s hrano prejelo povprečno 10 oseb. V kolikor bi upoštevali tudi družinske člane, je to pomoč prejelo

preko 400 oseb. Ob novem letu so obiskali 54 članov in jih ob tej priložnosti obdarili s paketi. Obiskovali so tudi bolne člane na domu in v bolnicah. Članom so pomagali pri nakupu nujne stanovanjske opreme in pri koriščenju počitniško zdraviliških kapacitet.

Na Osnovni šoli Antona Aškercia so septembra 2013 pevci MPZ in OPZ s spevoigro Rdeča kapica obiskali varovance centra starejših Zimzelen v Topolšici, učenci OPZ pa glasbene programe ob rojstnih dnevih varovancev. Na prvo srečanje v okviru druženja pod Mavrico prijateljstva, ki v tem šolskem letu praznuje že 5. rojstni dan, so svoje nove prijatelje iz vrtca povabili 23. in 24. oktobra. Pravljičici je sledila urica skupnega ustvarjanja.

V torek, 26. novembra, so ob tednu medgeneracijskega učenja na pobudo na novo ustanovljenega Centra medgeneracijskega učenja pri Ljudski univerzi Velenje organizirali ustvarjalno družabno popoldne, namenjeno skupnemu ustvarjanju, učenju, predvsem pa druženju treh generacij. Še pomembnejše od novega znanja in spretnosti, ki so jih udeleženci delavnic izmenjali, je bilo osrečujoče občutenje skupaj preživetega časa, sodoživljanja in druženja, za katerega v prehitrem tempu vsakdana tako pogosto zmanjka časa. V okviru projekta Mavrica prijateljstva med generacijami in mednarodnih projektov generation@school smo že 5. leto zapored organizirali glasbeno prireditev za občane MOV z naslovom Mavrica prijateljstva, ki tradicionalno poteka v 2. delih: februarja z nastopi zborov Vrtca Velenje, OPZ POŠ in OPZ AA in MPZ OŠ AA, CVIU, zborom Kraguljčki (varovanci Zimzelena) in Upokojenskim pevskim zborom. V drugem delu april/maja or-

ganizirajo druženje 3 generacij (učenci, starši, stari starši) z naslovom Prepletimo niti, kjer se družijo ob ustvarjalnih in športnih dejavnostih na šoli.

V šolskem letu 2013/14 se je Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje vključil v Projekt SKK - Dvig socialnega in kulturnega kapitala v lokalnih skupnostih za razvoj enakih možnosti in spodbujanje socialne vključenosti. Vključen je tudi v projekt Mavrica prijateljstva, kjer se povezuje z Domom za varstvo odraslih pri izvajanju glasbenih prireditev.

Rdeči križ Slovenije Območno združenje Velenje vsako leto izvaja meritve krvnega tlaka, krvnega sladkorja, holesterola, trigliceridov,...

V društvu Hospic Velenje je bilo v letu 2013 vključenih 15 prostovoljk. Skozi vse leto jih je deset spremljalo 16 umirajočih bolnikov. Opravljenih je bilo 353 ur prostovoljnega dela. Poleg spremljanja bolnikov je njihovo najpomembnejše delo detabuizacija smrti. Skozi vse leto se skušajo pojaviti povsod tam, kjer se jim ponudi priložnost, da spregovorijo o umiranju kot normalnem procesu. Približno 3 - 4x

na leto se srečujejo ob prebiranju knjig na temo umiranja in žalovanja. Organizirale so delavnice za žalujoče. V okviru programa »žalovanje« sta delovali dve skupini žalujočih, v kateri je bilo vključenih 11 oseb. Ena delavnica je bila izvedena tudi v vrtcu Vrtiljak. Tema je bila: Otroci žalujejo drugače. Obiskalo jo je 55 zaposlenih. Sodelovali so z DVO Velenje pri ustanavljanju paliativne sobe v domu. Za splošno in širšo javnost organizirajo predstavitve po krajevnih skupnostih in različnih društvih. Vedno se udeležijo Festivala prostovoljstva, Društva se predstavijo in s stojnico v mestni knjižnici. Lani v oktobru so svetovni dan Hospica obeležili s simboličnim pohodom okoli Škalskega jezera z naslovom: Prehodimo del poti skupaj. Pohod se je istočasno odvijal v vseh odborih po vsej Sloveniji. Pogosto povabijo zanimive goste iz drugih krajev, da spregovorijo o soočanju s hudo diagnozo, o pacientovih pravicah, kako pomagati družini ob negi hudo bilnega ... Na vseh programih so prostovoljke naredile 2295 ur, njihove dogodke je obiskalo preko 200 ljudi. Večino dogodkov izvedejo v krajevnih skupnostih, v Galeriji, v Kulturnici in v Vili Bianci.



3.

Zagotovitev pogojev za vključevanje invalidov v sprejemanje odločitev

- Svet Mestne občine Velenje je na 22. seji dne 7. 6. 2005 sprejel sklep o ustanovitvi in nalogah Sveta za invalide Mestne občine Velenje.

Svet za invalide je strokovno in posvetovalno telo, ki povezuje in usklajuje delo in aktivnosti vseh, ki se ukvarjajo z invalidi na območju Mestne občine Velenje. S svojim delom zagotavlja celovit pristop obravnavanja in urejanja področja invalidov v občini. Svet za invalide je v letu 2013 potrdil Poročilo o izvajanju programa za izboljšanje življenja invalidov v MOV za leto 2012, obravnaval je predloge invalidskih društev za izboljšanje življenja invalidov in predloge članov Sveta za invalide.

- V Premogovniku Velenje rešujejo invalidsko problematiko strokovno, načrtno in postopno. Invalidne osebe celostno obravnava strokovni tim Premogovnika Velenje »REHA tim«, ki skupaj z invalidom in menedžmentom podjetja soustvarja optimalne rešitve obravnavanega. Organizirano imajo psihološko svetovanje oziroma osebno psihološko pomoč, poleg tega opravljajo preventivne ukrepe v okviru različnih programov kot so: program za znižanje nezdod pri delu, program za znižanje bolniškega staleža, program preventivne rekreacije, program za krepitev kostno mišičnega sistema in program zdravstvene preventive. Za ustrezno razumevanje in reševanje invalid-

ske problematike organizirajo seminarje za vodilne delavce in mentorje za delo z invalidnimi osebami. Sodelujejo tudi z različnimi institucijami: z Zavodom za zaposlovanje, zdravstvenim zavodom, ZPIZ-om, izobraževalnimi institucijami, s Centrom za rehabilitacijo invalidov Celje, z Inštitutom Integra itd. V okviru podjetja deluje Aktiv invalidov, v katerega so včlanjeni invalidi celotnega poslovnega sistema. Je med najaktivnejšimi aktivi v celotnem slovenskem prostoru. Aktiv je del društva, ki je včlanjeno v Zvezo delovnih invalidov Slovenije, ki je zveza društev invalidov in ima tako status invalidske organizacije in organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva.



V okviru podjetja Premogovnik Velenje deluje Aktiv invalidov, v katerega so včlanjeni invalidi celotnega poslovnega sistema. Je med najaktivnejšimi aktivi v celotnem slovenskem prostoru.

4. Razvoj podpornega okolja

Na **Uradu za delo Velenje** (MO Velenje, občini: Šoštanj in Šmartno ob Paki) je bilo konec decembra 2013 prijavljenih 433 brezposelnih oseb s statusom invalidnosti ali 9,4 % manj kot v decembru 2012. V evidence pa se je v letu 2013 na novo prijavilo 151 brezposelnih invalidov. K povečani brezposelnosti invalidnih oseb so pripomogli stečaji podjetij in odpuščanja v podjetjih zaradi presežkov. Povečana motivacija, aktivacija, individualni pristop in informiranje oseb s statusom invalidnosti je pripomogel k večjemu vključevanju le teh v ukrepe aktivne politike zaposlovanj (javna dela, subvencije za samozaposlitev in zaposlitev). Z ukrepi in poglobljenim osebnim pristopom se je posledično znižala brezposelnost invalidnih oseb za 45 brez-

poselnih invalidov. V strukturi prijavljenih invalidov je bilo največ delovnih invalidov, ostali pa so imeli status invalida priznan po drugi zakonodaji (invalidi po ZZRZI, ZUZIO, invalidne osebe s priznano telesno okvaro...). Največ brezposelnih invalidov je bilo starih nad 50 let (295) in brezposelnih zaradi stečaja ali so bili tehnološki presežki (141).

V okviru svoje redne dejavnosti je **Zavod za zaposlovanje** izvajal naslednje storitve:

- posredovanje invalidov na ustrezna in primerna prosta delovna mesta in sočasno sodelovanje z invalidskimi podjetji;
- informiranje strank s statusom inval-

idnosti o možnostih vključevanja v ukrepe aktivne politike zaposlovanja;

- nudenje podpore in psihosocialne pomoči strankam;
- invalidne osebe, ki jim je bila priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije po ZZRZI je Zavod vključeval v storitve zaposlitvene rehabilitacije (v predhodno rehabilitacijsko obravnavo in nadaljnjo vključitev v storitve zaposlitvene rehabilitacije) k koncesionarjem in sicer :
 - Integra Inštitut za razvoj človeških virov Velenje;
 - Zavod RUJ Nazarje;
 - Racio d.o.o. Celje (za gluhe in naglušne invalide);
 - URI Soča Ljubljana (za slepe in slabovidne).

Osebe s statusom invalidnosti z dodatnimi zdravstvenimi omejitvami in težavami so vključili v zdravstveno zaposlitveno svetovanje predvsem zaradi preverjanja možnosti vključevanja, smiselnosti ponovne predstavitve na invalidski komisiji in možnosti nadaljnje vključitve v storitve zaposlitvene rehabilitacije.

Delodajalci, ki so zaposlili invalide v letu 2013, so lahko izkoristili spodbude, ki so veljale za brezposelne osebe v okviru razpoložljivih subvencij. Tako se je v subvencijo za zaposlitev vključilo 15 brezposelnih invalidov, v ukrep subvencije za samozaposlitev pa so se vključili trije brezposelni invalidi.

V letu 2013 se je največ brezposelnih oseb (49 vključitev) s statusom invalidnosti vključilo v ukrep javnih del. Preko programa javnih del je bilo omogočeno sofinanciranje stroškov zaposlitve brezposelnih pri neprofitnih delodajalcih.

V letu 2013 je bilo v programe Aktivne politike zaposlovanja vključenih 84 brezposelnih invalidov.

Tako se je v letu 2013 s skupnimi močmi zaposlenih na ZRSZ, koriščenjem aktualnih



ukrepov aktivne politike zaposlovanja in motiviranostjo strank v zaposlitev vključilo 114 invalidnih brezposelnih oseb.

Zavod za zaposlovanje, Območna služba Velenje vključuje brezposelne invalide, ki so prijavljeni v evidencah ZRSZ, v ukrepe aktivne politike zaposlovanja (subvencije, javna dela, ...), v postopke zaposlitvene rehabilitacije, v poglobljeno karierno svetovanje, v zdravstveno zaposlitveno svetovanje in v rehabilitacijsko svetovanje. Invalidom nudijo tudi individualno psihosocialno pomoč. Poleg tega krepijo sodelovanja organizacij v lokalnem okolju pri reševanju dolgotrajno brezposelnih oseb in drugih ranljivih skupin, kamor spadajo invalidi. Trudijo se za povečano sodelovanje s potencialnimi delodajalci za povečane možnosti zaposlovanja brezposelnih invalidov, za promoviranje aktivne politike zaposlovanja, zaposlitvene rehabilitacije in ostalih možnosti koriščenja finančnih vzpodbud v primeru zaposlitve invalida v invalidskih podjetjih in pri potencialnih delodajalcih v lokalnem okolju, nudijo pa tudi sodelovanje na zaposlitvenih razgovorih brezposelnih invalidov pri potencialnih delodajalcih v lokalnem okolju.

ZPIZ OE Ravne na Koroškem – Izpostava Velenje v svoji osnovni dejavnosti izvaja obvezno invalidsko zavarovanje na področju občin Šaleške in Zgornje Savinjske doline. Prebivalcem naših občin zagotavljajo možnost uveljavljanja svojih pravic čim bližje, čim hitreje in enostavno. Iz teh razlogov imajo na sedežu izpostave svoj senat invalidske komisije, ki opravi za zavarovance in upokojenca iz našega področja potrebne ocene delovne zmožnosti - invalidnosti, ocene telesne okvare, potrebe po dodatku za pomoč in postrežbo, potrebe po družinskem pomočniku in ocene invalidnosti na zahtevo centra za socialno delo. V primeru ocenjevanje oseb, ki jih ni mogoče pripeljati na sedež izpostave, izvedenci posamezniki opravljajo tudi obiske na domu.

Delo komisije poteka redno tedensko, v popoldanskem času, na sedežu izpostave, dostop z osebnim avtomobilom je omogočen neposredno do vhoda v stavbo. Vstop v prostore za invalide nima ovir, prostori so v pritličju, z možnostjo dostopa tudi z invalidskim vozičkom. Na vhodu v stavbo je nameščen tudi domofon, v kolikor bi invalid potreboval do-

datno pomoč. Prostori so manjši, vendar glede na število uporabnikov še vedno zadostujejo.

V letu 2013 so opravili delo v skladu z delovnim načrtom, zadeve rešujejo tekoče in v zakonskem roku, kar je razvidno iz poročila o delu Zavoda. V letu 2013 je izvajanje zavarovanja potekalo že v skladu z novim zakonom ZPIZ-2, veljavnem od 1. 1. 2013 dalje. Število novih zahtevkov za oceno invalidnosti se je na izpostavi v primerjavi z letom 2012 zmanjšalo in sicer je bilo teh predlogov 915, kar je 15 % manj kot leta 2012. Povečalo se je število predlogov za oceno potrebe po dodatku za pomoč in postrežbo, vloženih je bilo 522 predlogov, kar je za 5.6 % več kot leta 2012. Število predlogov za oceno telesne okvare se je zmanjšalo, vloženih je bilo 309 predlogov, kar je 32 % manj kot leta 2012. Zmanjšanje števila predlogov je posledica spremembe zakonodaje uveljavljene 1. 1. 2013, kar je imelo za posledico povečanje števila vloženih predlogov še v letu 2012 in uveljavljanja ugodnejših pravic po prejšnjem zakonu ZPIZ-1.

V **Premogovniku Velenje** vseskozi razvijajo podporno okolje, službe in programe, ki omogočajo lažje uvajanje invalidov v delovno okolje. Kodeks o ravnanju z invalidnostjo na delovnem mestu mednarodne organizacije dela, ki je oblikovan kot vodnik za delodajalce, priporoča razvijanje poklicne in zaposlitvene kariere invalidov. Njegovo temeljno sporočilo je, da morajo biti invalidom omogočene enake možnosti za pridobivanje spretnosti in izkušenj, ki jih potrebujejo, s končnim ciljem, da bi uspeli v zaposlitveni karieri. Da bi v podjetju omogočili produktivno zaposlitev vsem invalidom, se lotevajo problema na več načinov. Invalide usposabljuje s praktičnim delom na konkretnem delovnem mestu, omogočajo in financirajo različne izobraževalne oblike, že obstoječa delovna mesta prilagajajo invalidnim delavcem. Aktivni so na področju re-

habilitacijskega socialnega dela in zaposlovanja invalidov. Ustaljena aktivnost služb je zagotavljanje ustreznega dela delavcem z zmanjšano delovno zmožnostjo. Usposabljuje jih za druga ustrezna dela, pri tem pa sodelujejo z Dispanzerjem za medicino dela, prometa in športa ter Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Skrbijo za prilagojeno urejevanje delovnih mest. Invalidom iščejo ustrezno zaposlitev v okviru celotne Skupine Premogovnik Velenje.

V Premogovniku Velenje deluje tudi Športno društvo, ki izvaja številne športne in zdravstveno-preventivne aktivnosti za zaposlene v celotni Skupini. Preventivna rekreacija je namenjena invalidom oz. delavcem, ki imajo zdravstvene ali lažje težave s hrbtenico. Poudarek pri vsebini preventivne rekreacije je na učenju bolj zdravega načina življenja, ki poteka v obliki sodobnih učnih delavnic in se dotika najpomembnejših vsebin, ki vplivajo na boljše zdravstveno počutje in s tem na večjo delovno učinkovitost posameznika. Gre torej za večjo telesno aktivnost in boljšo splošno psihofizično kondicijo, zdravo prehrano, načine premagovanja stresa, odpravljanje različnih razvad, uspešnejše premagovanje konkretnih obremenitev na delovnem mestu in drugo.

V okviru podjetja **HTZ Velenje**, ki zaposluje tudi invalide s trga dela, odpirajo nove programe in delovna mesta, ki so namenjena zaposlovanju invalidov.

Podjetje HTZ Velenje že vse od ustanovitve leta 2000 sodi med največja invalidska podjetja v Sloveniji. Ukvarja se s proizvod-



Na dan 1. 1. 2014 je bilo v podjetju HTZ med 860 zaposlenimi kar 439 invalidov.

njo, servisiranjem in vzdrževanjem različnih izdelkov, opreme in instalacij. Na dan 1. 1. 2014 je bilo med 860 zaposlenimi kar 439 invalidov. Od leta 2007 zaposlujejo tudi invalide s trga dela, pred tem pa so bili njihova ciljna skupina izključno invalidi Premogovnika Velenje in ostalih podjetij v Skupini. V letu 2013 so zaposlili 44 invalidov, od tega 24 iz Zavoda RS za zaposlovanje in 20 prezaposlitev iz matičnega podjetja.

Na področju izobraževanja so invalidi ranljiva skupina, saj imajo nižjo izobrazbeno strukturo kot zaposleni, ki tega statusa nimajo. Iz tega razloga jih že vsa leta spodbujajo k izobraževanju – tako h krajšim oblikam, ki so vezane na potrebe delovnega procesa, kot tudi k izobraževanju za pridobitev višje stopnje izobrazbe. Posebna oblika je tudi usposabljanje na delovnem mestu, ki ga izvajajo že od leta 2003 in so ga popolnoma prilagodili svojim potrebam. V ta namen je bil ustanovljen Center za usposabljanje in izobraževanje, v okviru katerega, na podlagi pri njih izdelanih programov usposabljanja in pod strokovnim vodstvom mentorja, izvajajo interna usposabljanja na konkretnem delovnem mestu. V okviru programov aktivne politike zaposlovanju pri Zavodu RS za zaposlovanje že več let izvajajo tudi usposabljanje brezposelnih invalidov s trga dela. V večini primerov so te invalide po končanem usposabljanju tudi zaposlili. Novejša, precej uspešna, oblika sodelovanja pa je z izvajalci zaposlitvene rehabilitacije, katerim omogočajo usposabljanje invalidov v svojem delovnem okolju, z možnostjo kasnejše zaposlitve. Naštete aktivnosti so dokaz povezanosti in skrbi za lokalno ter širše okolje v smislu ponujanja zaposlitvenih možnosti ranljivim skupinam, kar je lep primer družbeno odgovornega ravnanja.

Na **Ljudski univerzi Velenje** so v letu 2013 na področju izboljšanja življenja invalidov v Mestni občini Velenje zaposlili preko javnih del tri invalidne delavce.

Invalidi redno obiskujejo Središče za Samostojno učenje Velenje in Svetovalno središče Velenje. Svetovalno središče je namenjeno vsem odraslim, ki potrebujejo informacije ali nasvet pred vključitvijo v izobraževanje, med potekom in ob zaključku izobraževanja. V Svetovalnem središču Velenje svetovalka brezplačno, nepristransko, zaupno in celovito svetuje in



Invalidi redno obiskujejo Središče za Samostojno učenje Velenje in Svetovalno središče Velenje.

informira o vseh izobraževalnih možnostih za odrasle v širšem lokalnem okolju.

Središče za samostojno učenje Velenje je prijetno opremljen prostor, kjer lahko udeleženci preživijo zanimive ure pri bogatitvi svojega znanja. Namenjen je sodobnim oblikam samostojnega učenja. Ima vso potrebno multimedijsko opremo, ki omogoča učinkovito samostojno učenje.

Na razpolago je več učnih mest, kjer lahko udeleženci brezplačno pridobivajo nova ali dopolnjujejo obstoječa znanja iz različnih področij. Ponujamo veliko različnih multimedijskih programov za utrjevanje tujih jezikov na različnih stopnjah, razne priročnike in slovarje, fiziko, matematiko, desetprstno slepo tipkanje, samostojno učenje Worda, program Kam in kako, brskanje po internetu in pošiljanje pošte, reševanje testov za samopreverjanje znanja tujih jezikov in še bi se našlo. V centru se udeleženci učijo, oblikujejo seminarske ali diplomske naloge, pripravljajo prošnje za zaposlitev, utrjujejo ali pridobivajo znanje računalništva. Uporaba gradiv in učne tehnologije v centru je brezplačna in na voljo od 08.00 do 20.00 ure. Za svetovanje in pomoč pri uporabi učne tehnologije je na voljo informatorka.

Invalidi se lahko vključijo tudi v projekt UVNPZ - Uvajanje modela ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja, ki prav tako poteka na Ljudski univerzi Velenje. Znanje, ki so ga pridobili izven šole (z delom, prostim časom,

prijatelji...) lahko ovrednotijo in pridobijo potrdilo o sodelovanju ter mnenje o ovrednotenih kompetencah. Ovrednotene kompetence jim lahko omogočajo boljše možnosti za zaposlitev. V letu 2013 je bila v postopek vključena ena kandidatka.

V **Domu za varstvo odraslih Velenje** so z različnimi aktivnostmi, ki jih izvajajo skozi vse leto izboljšali kvaliteto življenja njihovih uporabnikov.

Z naštetimi aktivnostmi so invalidom, ki prebivajo v njihovem dom izboljšali kvaliteto življenja in popestrili dneve:

- v poletnih mesecih so v sodelovanju z MOV omogočili sprehode težje pokretnim starostnikom in invalidom,
- nadaljevanje projekta Hoja v okviru fizioterapije,
- omogočanje uporabnikom ogleda predstav in razstav izven doma,
- v sodelovanju z dnevnim centrom za starejše organiziran sklop predavanj o preprečevanju padcev pri starejših,
- omogočanje uporabnikom in invalidom čim bolj neodvisno življenje in poudarjanje njihovih sposobnosti ter utrjevanje le teh,
- sodelovanje in povezovanje z MOV, ZD Velenje in Medobčinskim društvom invalidov Šaleške doline ter osveščanje uporabnikov o njihovih pravicah.

V **Vrtcu Velenje** je en otrok, ki je gibalno oviran. Zanj skrbi spremljevalka, poskrbljeno je tudi za ugodne materialne in prostorske pogoje za nemoteno bivanje v vrtcu. Prav tako sodelujejo s surdopedagoginjo, ki naglušnim ali gluhim otrokom nudi posebne ure pomoči, kot je zapisano in določeno v odločbi za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami.

Na **OŠ Gorica** imajo učenko s posebnimi potrebami, ki potrebuje prilagojeno mizo in stol, kar so ji na OŠ tudi omogočili.

Na **OŠ Gustava Šiliha** imajo zaposleno invalidko, kateri je omogočen nemoten dostop z motornim kolesom do delovnega mesta. Šola ima dvigalo, parkirno mesto in urejene sanitarije za invalide.

V vseh enotah **Lekarne Velenje** opravljajo lekarniško dejavnost na način, dostopen invalidom. Vstop v njihove lekarne je omogočen z invalidskim vozičkom, povsod imajo tudi ločene prostore za svetovanje, ki zagotavljajo ljudem zasebnost in individualno svetovanje. Ob vseh lekarnah so parkirna mesta označena za invalide. V letu 2013 so prenovili Lekarno Center Velenje, v katero prihaja tudi največ uporabnikov njihovih storitev. Preuredili so vhod, prostor za stranke in prostor za svetovanje. Preureditev omogoča boljši pristop za invalidne osebe. Prostor za svetovanje je sedaj večji, omogočen je vstop tudi gibalno oviranim osebam na invalidskih vozičkih. V letu 2014 načrtujejo izdelavo ograje ob stopnišču iz ambulante za nujno medicinsko pomoč do dežurne lekarne. S tem bo olajšan dostop težje gibljivim osebam. V program dela smo uvrstili usposabljanje zaposlenih za uporabo slovenskega znakovnega jezika.

Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje je strokovno usposobljena ustanova, ki izobražuje in usposablja otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Izvajajo dva programa:

- prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) ter
- posebni program vzgoje in izobraževanja (PPVI).

Delo v njihovem Centru je timsko in načrtno in vključuje delo vseh strokovnih delavcev. Otroka in njegov razvoj spremlja tim strokovnjakov od sprejema do zaključka šolanja in usposabljanja. Tako je za vsakega otroka narejen individualiziran program. Nudijo mu napredovanje, poudarjajo njegova močna področja in jih spodbujajo in olajšujejo otrokovo učenje in spoznavanje na tistih področjih izobraževanja in usposabljanja, kjer ima težave. Njihova ustanova omogoča otrokom in mladostnikom, da razvijajo svoje sposobnosti tako, da je zanje primerno, da se v teh sposobnostih potrjujejo in doživljajo občutek lastnega uspeha in zadovoljstva. Menijo, da jim to odlično uspeva.

Celotno strokovno delo in prizadevanja zaposlenih v šoli je »pomagati učencu, da napreduje« (Hewitt, 1998), v duhu »izobraževanja, ki je umetnost spodbujanja in ljubezni do učenca«. Glavno vodilo pri delu je ravnanje z vsemi ljudmi v šoli s spoštovanjem, razumevanjem in prijaznostjo. Da razvijejo dobre delovne in učne pogoje, morajo razvijati samospoštovanje, samodisciplino in učenje z zgledom. Pri tem pa ne pozabljajo na svoje zaposlene. Zaposleni imajo dve invalidni osebi, obe delata s polovičnim delovnim časom.



Varstveno delovni center SAŠA izvaja dnevno storitev na področju 16-ih občin. Enoto Ježek Velenje, ki je največja organizacijska enota, obiskuje 47 uporabnikov.

Varstveno delovni center SAŠA obravnava odrasle invalidne osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju.

Regijski center SAŠA izvaja dnevno storitev, imenovano Vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji, za odrasle osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju za področje 16-ih občin oziroma treh upravnih področij (Velenje, Mozirje, Žalec). Dnevno storitev VDC izvaja za skupno 93 uporabnikov in sicer od ponedeljka do petka, vse delovne dni v letu, med 6.30 in 16.00 uro. Sedež regijske uprave je v Velenju, Kidričeva cesta 19a, kjer deluje tudi največja organizacijska enota Ježek Velenje, ki jo obiskuje 47 uporabnikov storitve.

Center SAŠA aktivno sodeluje z lokalnim okoljem, še posebej ponosen je na sodelovanje z občinami Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki. Tudi v letu 2013 so navedene občine pomagale izboljševati kvaliteto opravljenega dela s sofinanciranjem programa javnih del za občane-uporabnike storitve VDC. V letu 2013 je VDC SAŠA organiziral regijsko srečanje Specialne Olimpijade Slovenije, za uporabnike z najtežjimi motnjami v duševnem in telesnem razvoju, in za ta namen na MOV uspešno kandidiral na razpisu za sofinanciranje navedene prireditve.

Enota Ježek Velenje že tradicionalno dobro sodeluje z MOV na letnih sejamskih prireditvah, dejavnostih prostovoljstva in druženju z Dedkom Mrazom. Večletno sodelovanje z donatorjem VIP teniškega turnirja je tudi v letu 2013 pomagalo Enoti Ježek Velenje, da je uvedla nov, lastni program v lesni delavnici, izdelavo didaktičnih izdelkov.

Center za socialno delo Velenje v okviru svojega delovanja, ki ga uokvirjata zakonodaja in stroka, svojim uporabnikom ponuja in predstavlja zakonske možnosti uveljavljanja pravice do izbire družinskega pomočnika. Družinski pomočnik s svojo pomočjo omogoča invalidni osebi, da ostaja v domačem okolju.

Eno izmed področij dela Centra za socialno delo je tudi obravnava oseb, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo. Te osebe lahko uveljavljajo pravice po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. S tem zakonom se urejajo pravice za osebe z zmerno, težje in težko duševno motnjo v duševnem razvoju ter najtežje telesno oviranih oseb. Ena izmed pravic po tem zakonu je tudi vključitev varstveno delovne centre (VDC-ji), kar je dober odgovor na potrebe teh oseb.

Pri svojem delu strokovni delavci pogosto pridejo v kontakt z osebami, ki zaradi kombinacije različnih vzrokov (lažje motnje in v duševnem ali telesnem razvoju, vzgojna zanemarjenost, vedenjske motnje, blažjih oblik duševne bolezni) niso zmožne za pridobitno delo, pa bi bilo zanje dobro, da so vključene v vsakodnevno delovno oz. zaposlitveno aktivnost. Ne morejo se vključiti v VDC-je. Gre za zelo raznoliko skupino ljudi, zato je zanje potrebno širiti možnosti izbire pri vključitvah v programe, ki odgovarjajo njihovim zmožnostim in potrebam. Tem ljudem pomagajo v okviru možnosti, da se jim izboljša kvaliteta življenja.

V okviru socialno varstvene storitve pomoč družini na domu, ki tudi opredeljuje, da so upravičenci do te pomoči osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na

domu, ter druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij, so v preteklem letu v MO Velenje nudili storitve pomoči na domu trem osebam, ki sodijo v ti dve kategoriji upravičenosti. Gre za osebe, katere bi brez njihove pomoči na domu bile primorane poiskati namestitev v institucionalnem varstvu.

Inštitut Integra je ustanovljen kot strokovni neprofitni zavod za področje izvajanja socialnih storitev, izobraževanja, reha-

tegracije, zlasti na področju izobraževanja odraslih.

V inštitutu delujejo specializirani strokovnjaki s področij:

- razvoja človeških virov
- treninga socialnih veščin
- doktrine socialne in delovne rehabilitacije v zaposlitveni rehabilitaciji
- psiho-socialnih in dinamskih pristopov pri delu s posameznikom in malo skupino



Inštitut Integra izvaja vrsto izobraževalnih seminarjev, delavnic, predavanj, ...

bilitacije in trga dela. S svojim poslanstvom in zagotavljanjem storitev posredno deluje na širokem področju krepitev socialnega dialoga, aktivnega državljanstva, integracij - zlasti na trgu dela, predvsem pa razvoja socialnih inovacij in njih implementacije v skupnost.

Z zagotavljanjem strokovnih in drugih specialističnih storitev na področju zaposlitvene rehabilitacije, skupnostnih ter socialno varstvenih programov, izvaja med drugim vrsto izobraževalnih seminarjev, delavnic, predavanj, svetovanj za strokovnjake različnih strok in razvoja človeških virov nasploh – uporabljajoč moderne, inovativne in izobraževalno-sistemske pristope in metode pri delu s skupino in posameznikom.

S svojim strokovnim delovanjem, zlasti pa težnjo po inovativnosti ponudbe in programov, je tesno vpet tudi v evropske in-

- socialnega managementa
- oblikovanja timov in razvoja timskih veščin
- programov train-the-trainers (usposabljanja trenerjev za različne programe)
- socialnih inovacij
- kvantnega učenja
- razvoja in raziskav

Zaradi tega potreba pri zaposlovanju kadrov temelji na najmanj univerzitetni ali visoki strokovni izobrazbi s pridobljeno specializacijo, oziroma magisterijem in/ali doktoratom znanosti. Zaposleni strokovni delavci so zavezani nenehnemu strokovnemu izpopolnjevanju in dodatnemu izobraževanju (pedagoško andragoška izobrazba, strokovni izpit iz zaposlovanja, strokovni izpit na področju posamezne stroke, ipd.)

Integra Inštitut je eden izmed izvajalcev storitev zaposlitvene rehabilitacije, kateremu je bila s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti podeljena koncesija na podlagi katere strokovnjaki, zaposleni v inštitut opravljajo svoje specialistično delo.

Vse storitve zaposlitvene rehabilitacije vodi, usklajuje in evalvira strokovni tim, ki ga v inštitutu sestavljajo redno zaposleni strokovnjaki- specialisti z ustrežno strokovno izobrazbo medicinske, socialne, psihološke in pedagoške smeri, z ustreznimi znanji s področja rehabilitacije, zaposlovanja in invalidskega varstva, pridobljenega s specializacijo, dodatnim izobraževanjem ali usposabljanjem.

V letu 2013 so normative obravnavanega števila oseb/invalidov krepko presegle, kar kaže, da se je na območju Savinjsko-šaleške in Koroške regije število oseb z zdravstvenimi težavami in obolenji močno povečalo. Pri tem velja opozoriti predvsem na naraščajoče kazalce rasti težav v duševnem zdravju, na podlagi katerih vse mlajše osebe pridobivajo status invalidnosti in s tem podporno zaposlovanje, ki tudi od delovnih okolij potrebuje več rehabilitacijskega in socialnega znanja pri delu z invalidi in ljudmi nasploh.

S programom socialne vključenosti, ki so ga izoblikovali in razvili v INTEGR sledijo tej inkluzivnosti z upoštevanjem najnovejših dognanj na področju socialne in zaposlitvene rehabilitacije. Teoretična osnova programa izhaja iz globalne teorije preprečevanja socialne izključenosti in marginalizacije posameznikov in skupin, praktična pa v delovno-okupacijsko naravnem modelu, ki služi socialni krepitvi posameznika, ob hkratnem pridobivanju in utrjevanju delovnih spretnosti in veščin. V letu 2013 je bilo v program vključenih 14 invalidov z ustrežno odločbo Zavoda RS za zaposlovanje in/ali Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki skozi vsakodnevno delovno okupacijo in socialno učenje, pridobivajo in vzdržujejo delovne spretnosti in veščine. Program je močno vpet tako v lokalno, kot širšo regijsko skupnost in povezan z več podjetji, za katere uporabniki programa opravljajo plačane storitve.

Strokovnjaki, ki se že vrsto let ukvarjajo z vso kompleksnostjo duševnega zdravja, zlasti s socialno-integrativnim modelom spoštovanja enkratnosti posameznika, z

zagotavljanjem psiho-socialnih podpornih storitev z dodajanjem moči, integracijo in socialno vključenostjo uporabnikov psihiatričnih storitev na ta način prispevajo k zmanjšanju stigmatizacije, deprivacije, marginalizacije in izboljšanju kvalitete življenja uporabnikov v lokalnem okolju.

Pod okriljem inštituta deluje skupina za samopomoč, ki se srečuje 1 x tedensko, ob petkih med 17.00 in 18.30 uro v poslovnih prostorih inštituta. V skupino se vključujejo posamezniki/uporabniki s težavami v duševnem zdravju. Srečanja potekajo po načelu »pomoč-zasamopomoč«. Zaradi specifičnosti potreb uporabnikov (in njihovih izraženih želja) ter vzpostavitve notranje skupinske dinamike usmerjajo delo skupine strokovno usposobljene osebe z univerzitetno izobrazbo humanistične smeri in ustrežno specializacijo na področju svetovalno terapevtskih pristopov.

Osnovna dejavnost **Zaposlitvenega centra Gea, zavoda za usposabljanje in zaposlovanje invalidov** temelji na pripravi in zagotavljanju prehrane. Zaposleni invalidi z odločbo o zaščitni zaposlitvi pripravljajo obroke hrane za potrebe javne kuhinje. V tesnem sodelovanju in podpori MOV, Centrom za socialno delo, ter nekaj društev je ZC GEA konec leta 2012 pričel z zagotavljanjem obrokov (kosil) za potrebe invalidov in upokojenih z nizkimi dohodki v lokalni skupnosti in svoje poslanstvo nadaljeval skozi vse leto 2013. V zaposlitvenem centru zaposleni invalidi vsakodnevno pripravljajo topel obrok za

uporabnike mestne kuhinje v MOV, poleg tega pa tudi kosila za invalide, upokojeince in dolgotrajno brezposelne osebe z nizkimi dohodki (t.j. do 530,00 € mesečno). Cena kosila se tudi v letu 2013 ni spremenila (2,30 €), prejemalo pa se je lahko prav tako vse dni v tednu, razen nedelje.

Območno združenje Rdečega križa Velenje je izvedlo naslednje naloge:

- pomoč invalidom pri urejanju stanovanj in okolice
- pomoč pri dostavi in nakupu življenjskih potrebščin iz trgovin
- spremstvo pri urejanju dokumentacije na sodiščih in Upravnih enotah
 - Festival Velenje je omogočil:
 - na cvetličnem, jesenskem sejmu so VDC Ježek iz Velenja omogočili brezplačen najem stojnice za prodajo njihovih izdelkov, prav tako so jim omogočili brezplačen najem stojnice na osrednjem prizorišču Pikinega festivala in na BazArtu v juniju,
 - sodelovali so pri izvedbi slovesnosti ob 50-letnici Društva gluhih in naglušnih Velenje,
 - članom Univerze za III. življenjsko obdobje Velenje so omogočili 50 brezplačnih vstopnic za ogled filmske premiere Srečen za umret, z Univerzo so sodelovali pri organizaciji Srečanja Veteranskih godb Slovenije,
 - gibalno oviranim učencem CVIU Velenje so omogočili brezplačen obisk nekaterih prireditev v sklopu Pikinega festivala,



Mestna kuhinja je osnovna dejavnosti Zaposlitvenega centra GEA.

- nadaljevanje in nadgradnja sodelovanja Univerze za III. življenjsko obdobje Velenje in Pikinega festivala Velenje v programih Ustvarjalnih delavnic in Planinskega pohoda.

Športna zveza Velenje zagotavlja športno rekreativne programe za odrasle osebe z oviranostmi in otroke s posebnimi potrebami iz sredstev razpisa »Letni program športa«. S sredstvi MOV so letno podprti programi športa za invalide, ki so včlanjeni v športna društva in klub ter tiste, ki so včlanjeni v invalidske organizacije. Odrasli so vključeni v programe kot so rusko kegljanje, pikado, šah, ribištvo, pohodništvo, kegljanje, namizni tenis, plavanje, otroci s posebnimi potrebami pa v programe plavanja po Halliwick metodi.

Gorenje: Zdravje zaposlenih je njihov dolgoročni cilj, zato spodbujajo pozitiven odnos do življenja. V okviru promocije zdravja spodbujajo skrb vsakega zaposlenega za ohranjanje svojega fizičnega in psihičnega zdravja. Na zdravje in bolezen vpliva mnogo dejavnikov. Zavedati se je potrebno, da na večino dejavnikov ne morejo vplivati. To so psihosocialni in družbeni dejavniki, osebnostna struktura posameznikov, njihova stališča, pričakovanja in odnosi z bližnjimi.

Posebna skrb in ustrezne aktivnosti strokovnih sodelavcev, v sodelovanju s pooblaščenimi in osebnimi zdravniki, je namenjena invalidom. Po nastanku invalidnosti za vsakega posameznega invalida poskušajo najti rešitev v smislu najustrežnejšega delovnega mesta, z ergonomsko prilagoditvijo ali prerazporeditvijo na drugo delovno mesto. Konec leta 2013 je bilo v Gorenje d.d. zaposleno 247 delovnih invalidov ali 6% vseh zaposlenih, od tega 17 delavcev s statusom kategoriziranih mladoletnikov. Število invalidov se je v preteklem letu povečalo, kar pripisujemo predvsem starajoči se delovni sili.

Zaradi administrativnih premikov mej aktivnega vključevanja v delo se delavec ne bo staral počasneje, zato v aktualnem času ergonomija postaja temeljno področje, kjer bodo morali še naprej iskati možnosti prilagoditev delovnih okolij starajoči se delovni sili. V letu 2013 so v okviru projekta »Ergonomija«, ki je v podjetju proces stalnih izboljšav s ciljem pril-

agovanja delovnih mest delavcem in njihovim delovnim zmožnostim že od leta 2008, preoblikovali 129 delovnih mest, na katerih delo opravlja 280 zaposlenih.

V **družbi Veplas** in v družbah poslovnega sistema Veplas namenjajo posebno skrb zagotovitvi primerne dela zaposlenim, ko se soočijo z invalidnostjo in preprečevanju vzrokov za nastanek invalidnosti. V invalidskem podjetju zagotavljajo delo 21 invalidom.

V **Premogovniku Velenje** vseskozi razvijajo podporno okolje, službe in programe, ki omogočajo lažje uvajanje invalidov v delovno okolje.

Aktivni so na področju rehabilitacijskega socialnega dela in zaposlovanja invalidov. Ustaljena aktivnost služb je zagotavljanje ustreznega dela delavcem z zmanjšano delovno zmožnostjo. Le te usposablja za druga ustrezna dela, pri tem pa sodelujejo z Dispanzerjem za medicino dela, prometa in športa in Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Skrbijo za ergonomsko urejevanje delovnih mest.

Invalidom iščejo ustrezno zaposlitev v okviru celotne skupine družbe Premogovnik Velenje. V okviru hčerinskega podjetja HTZ, ki zaposluje tudi invalide iz trga delovne, odpirajo nove programe in delovna mesta, ki so posebej namenjena zaposlovanju invalidov.

V centru za usposabljanje in izobraževanje izvaja pomembno vlogo pri

usposabljanju in zaposlovanju invalidov, z željo pri njih razviti lastne človeške vire, s ciljem uspešnega razvoja poklicne kariere.

Vseskozi opravljajo različne načine ukrepov kako preventivno delovati na zaposlene:

- Urejen imajo trajen način opozarjanja na nevarnosti ter opozarjanja na pravilen način in potek dela.
- Opravljajo ukrepe varovanja zdravja ter vodijo ustrezne projekte namenjene skrbi za zdravje.
- Organizirano imajo področje psihološkega svetovalnega dela.

Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje je omogočila starejšim in invalidom vseživljenjsko učenje, zdravo življenje, vzpodbujanje aktivnega kulturnega delovanja, s ciljem ponovnega vključevanja starejših v aktivno družbo in s poudarkom na medgeneracijskem sodelovanju. V programu združuje študijske skupine, študijske krožke in druge samoorganizirane skupine starejših, ki delujejo na načelih prostovoljstva, proste izbire, vzajemnosti, medsebojne pomoči, izmenjavi znanja, izkušenj in prijateljstva med člani. Dejavnosti potekajo pod vodstvom usposobljenega mentorja in v naprej dogovorjenem izobraževalnem programu. Dejavno se s prostovoljnim delom vključuje tudi v občinske in republiške projekte, ki vplivajo na izboljšanje kakovosti življenja v lokalnih okoljih. Med člani univerze je veliko invali-



Medgeneracijsko sodelovanje: članice Univerze za III. življenjsko obdobje na Pikinem festivalu

dov, ki v teh aktivnostih iščejo predvsem samopotrditve v smislu pridobljenih znanj in ohranjanja psihofizičnih sposobnosti.

Skupine starejših ljudi za samopomoč delujejo pod okriljem društva VID-vseživljenjskoizobraževalnodruštvoVelenje. Skupine vodijo prostovoljci – voditelji skupin, ki so za to posebej usposobljeni. Na našem področju skupine delujejo v Velenju, in sicer osem v Domu za varstvo odraslih Velenje za stanovalce doma in ena, ki jo sestavljajo članice iz različnih predelov Velenja. Skupaj z voditeljskim parom skupina šteje do dvanajst članov, praviloma starih nad 65 let. Mlajši člani skupin so večinoma invalidi. Srečujejo se enkrat tedensko ob istem času in v istem prostoru. Temeljna dejavnost je pogovor. Vsebina pogovora so teme, ki udeležence povezujejo ter temelji na posredovanju lastnih izkušenj in življenjskih zgodb.

Medobčinsko društvo invalidov Šaleške doline Velenje povezuje vse njihove invalide preko Odborov invalidov Mestne občine Velenje, občine Šoštanj, občine Šmartno ob Paki in Aktiva delovnih invalidov Premogovnik Velenje. Skrbijo za neodvisno življenje težkih in nepokretnih invalidov, nudijo pomoč invalidom za ohranjanje zdravja po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti, izvajajo program ohranjanja psiho-fizičnih sposobnosti invalidov skozi rekreacijo in šport, prvo osebno in socialno pomoč in integriranje invalidov v kulturno in družbeno življenje. Tako so omogočili invalidom kopanje v bazenih, letovanje na morju s strokovno vodeno rekreacijsko telovadbo. Izvedli so območno tekmovanje v streljanju z zračnim orožjem in avtorally kot najštevilčnejšo skupinsko rekreativno dejavnost invalidov. Dvakrat letno organizirajo tekmovanje v različnih športnih disciplinah za uvrstitev na državni nivo. V svojih prostorih so organizirali strokovna predavanja na različne teme.

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje ustvarja možnosti za enakopravno in čim bolj popolno vključevanje v življenjsko, delovno okolje in družabno življenje ter posredovanje pravih in pravočasnih informacij s področja zakonodaje, izobraževanja, pravic in dolžnosti. V letu 2013 so izva-

jali program Usposabljanje za aktivno življenje in delo in preprečevanje socialne izključenosti gluhih, naglušnih in gluhoslepkih. V okviru programa so uporabnikom in njihovim družinam ter svojcem nudili osebno pomoč pri soočanju s težavami, stiskami in pri reševanju nepredvidenih situacij. Izvajali so individualno svetovanje in pomagali pri pisanju prošenj ter izpolnjevanju obrazcev. Preko javnih del so zaposlili invalida ter izvedli naslednje dogodke: podelitev tehničnih pripomočkov, predavanje in praktični prikaz temeljnih postopkov oživljanja, okroglo mizo in poročilo o izvedenih aktivnostih ob 50. obletnici, predavanje o javnem nastopanju, delavnico o raku, predavanje o slušnih aparatih in tečaj slovenskega znakovnega jezika. V preteklem letu so izvajali tudi program Informativna dejavnost, ki je zajemal navezovanje stikov in sodelovanje z različnimi institucijami in lokalno skupnostjo. V okviru programa so izvedli okrogli mizi z naslovom Odprta vprašanja življenja v tišini in Predstavitev kandidata za predsednika ZDGNS. Sodelovali so na Festivalu prostovoljstva, izdali so glasilo Glas tišine in informirali svoje člane z objavami prispevkov v lokalnih časopisih in glasilu. Izvajali so tudi program Kultura gluhih, ki je obsegal vključevanje v kulturne aktivnosti, pripravo gledaliških predstav, deklamacij, obeleževanje pomemb-

nih kulturnih in ostalih dogodkov, razne ustvarjalne delavnice in predavanja. V okviru programa so izvedli razstavo ročnih del članov ob 50. obletnici delovanja društva, udeležili so se Mednarodnega dneva gluhih in naglušnih v Novi Gorici ter sprejema članov invalidskih društev MOV. Aktivnosti so zajemale delavnice slikanja na svilo, izdelave darilnih škatel, izdelavo ikeban, venčkov in novoletnih voščilnic. V Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih so izvedli še program Rekreacija in šport, ki je zajemal številne športne panoge, krepitev psihofizične kondicije, organizacijo državnega prvenstva in sodelovanje na njih, pohode in podobno.

Združenje multiple skleroze – podružnica Saša Velenje izvaja program poverjeniških obiskov, ki so namenjeni težko pokretnim in nepokretnim članom, organizirajo seminarje za usposabljanje mladostnikov in mlajših oseb z MS, izvajajo obnovitvene rehabilitacije članov z MS v zdraviliščih, izvajajo družinske rehabilitacije za uporabnike invalidskih vozičkov in njihovih svojcev. Najbolj socialno ogroženim članom pomagajo pri odstranjevanju arhitektonskih ovir (v domačem okolju), nabavi kurjave, obleke, ter s paketi RK, udeležujejo se športnih prvenstev, izvajajo skupinsko telovadbo.



Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje med drugim izvaja program Usposabljanje za aktivno življenje in delo in preprečevanje socialne izključenosti gluhih, naglušnih in gluhoslepkih.

- 7. 3. 2013 so se udeležili 2. slovenske konference Skupnost po meri invalidov.
- 23. 3. 2013 so ob Svetovnem dnevu prostovoljstva sodelovali pri predstavitvi društev in prostovoljnih dejavnosti v MOV.
- 16. 10. 2013 so se udeležili delavnice na temo Zdravstva, sociale in izobraževanja v organizaciji MOV.
- Kot člani Slovenske banke hrane SIBAHE so omogočili oskrbo s hrano članom društva, ki so se znašli v socialni stiski.
- Njihov član je bil izvoljen v skupino za pripravo Strategije razvoja socialnega varstva v MOV za obdobje 2013-2016.

»Invalid« Društvo gibalno oviranih in oseb z invalidnostjo Konovo:

Namen in cilj društva je spodbujanje invalidov, da sami aktivno spoznavajo, krepijo in ohranjajo svoje sposobnosti (krepitev samozaupanja in osebne moči). Pomoč pri obvladovanju invalidnosti (na področju zdravja), svetovanje ter socialno – psihološko pomoč ob različnih osebnih stiskah. Izvajajo programe psihosocialna pomoč in osebna asistenca invalidom, plavanje in vadba v vodi kot terapevtsko sredstvo ortopedskih invalidov, usposabljanje za aktivno življenje - delavnice ustvarjalnosti, invalidom in osebami z invalidnostjo prirejeni šport in rekreacija, ohranjanje in izboljšanje zdravja gibalno oviranih invalidov in oseb z invalidnostjo v slovenskih zdraviliščih. Programa šport in rekreacija, ki vsebuje pikado, kegljanje na vrvi, šah, streljanje z zračnim orožjem, plavanje, pohodništvo, nordijsko hojo, druženje ob plesu se udeležuje 221 članov, dejavnosti so izvajali v 893 urah. Udeležujejo se športnih tekmovanj na državnem nivoju Zveze društev Invalid in Koroški regiji društev invalidov.

Društvo deluje na področju KS Konovo in širše z namenom in cilji, da so podpora javnim službam s pomočjo posebnih psihosocialnih programov.

V letu 2013 je program Psihosocialne pomoči in osebne asistencije invalidom izvajalo 11 prostovoljcev za 28 uporabnikov. Program je obsegal 1340 ur.

V programu Pomoč Invalid Invalidu je 9 prostovoljcev 24 uporabnikom nudilo 1002,5 ur neposredne pomoči v obliki obiskov in pogovorov na domu in iskanjem strokovne pomoči.

Društvo Invalid Konovo izvaja tudi program ustvarjalne delavnice, ki se ga udeležuje trideset uporabnic.

Društvo Sožitje Velenje je v letu 2013 izvajalo številne aktivnosti s ciljem izboljšanja življenja invalidov in njihovih staršev oziroma skrbnikov. Aktivnosti so se izvajale skladno z letnim planom dela Društva. Izvajali so naslednje nacionalne programe izobraževanja in usposabljanja:

- program enotedenskih izobraževanj in usposabljanj družin z osebami z motnjo v duševnem razvoju, ki se ga je v letu 2013 udeležilo devet družin

- enotedenske izobraževalne programe vseživljenjskega učenja oseb z motnjo v duševnem razvoju, ki se jih je udeležilo enaindvajset članov

- izobraževanje spremljevalcev – prostovoljcev, ki se ga je udeležilo pet prostovoljcev oziroma članov društva Sožitje Velenje

Društvo Sožitje je izvajalo tudi aktivnosti in programe na lokalni ravni. V okviru programa za usposabljanje in razbremenjevanje družin z osebami z motnjo v duševnem razvoju, so oktobra organizirali tridnevni vikend seminar v Termah Olimia, ki se ga je udeležilo 82 oseb, od tega 28 oseb z motnjo v duševnem razvoju. V okviru posebnih socialnih programov so izvedli tradicionalno prednovoletno srečanje družin z osebami z motnjo v duševnem razvoju, ki se ga je udeležilo 152 članov društva, tradicionalno miklavževanje, društveno ekskurzijo na Avstrijsko Koroško in v Zgornjo Savinjsko dolino, s petinpetdesetimi udeleženci. V okviru programa samopomoči so izvedli obiske osemnajstih družin na domu, katerih osebe z motnjo v duševnem razvoju niso vključene v nobeno institucionalno obliko izobraževanja ali varstva. Izvedli so tudi dve predavanji za starše otrok z motnjo v duševnem razvoju in sicer o vlogi, pristojnostih in odgovornostih skrbnikov oseb z motnjo v duševnem razvoju, skladno z zakonskimi določili, ter o spremembah zakonskih določil, ki

opredeljujejo socialni status oseb z motnjo v duševnem razvoju.

V okviru vseživljenjskega učenja oseb z motnjo v duševnem razvoju so organizirali dva obiska kino predstav v Celju ter dve popoldanski učni delavnici. Povprečna udeležba je bila štirinajst oseb z motnjo v duševnem razvoju. V okviru rehabilitacijskih programov so bili izvedeni obiski (5 obiskov skozi vse leto) termalnih bazenov v Termah Topolšica. V letu 2013 se je obiskov povprečno udeležilo 38 oseb z motnjo v duševnem razvoju. Organizirali so tudi 10 srečanj s kegljanjem s povprečno udeležbo 12 oseb z motnjo v duševnem razvoju.

V okviru projekta »Socialna vključenost starejših v Mestni občini Velenje« je v letu 2013 deloval Center dnevnih aktivnostih za starejše občane Mestne občine Velenje. Odprt je bil dvakrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih in četrtek od 9. do 12. ure. V času druženja so pripravljali različne družabne igre, kot so igrice spomin, človek ne jezi se, domino, šah, kratkočasnica in podobno. Izvajali so vaje razgibavanja, vaje za krepitev koncentracije in spomina, pa vaje za krepitev ravnotežja v borbi proti padcem v starosti, pogovarjali so se o potrebnem ravnanju, kako preprečiti padce, pa o borbi proti sladkorni bolezni, visokem pritisku in še o čem. Prostovoljka s strani UNI 3 je ob ponedeljkih vodila sprehode v okolico (občasno v družbi stanovalcev Doma za varstvo odraslih in članov Društva za boj proti raku). Koordinatorica programa »Starejši za starejše« je ob četrtek vodila ustvarjalno delavnico izdelave cvetja iz papirja, čestitk in drugih ročnih spretnosti. Delavnice krepitve spomina in koncentracije je v okviru medsebojnega sodelovanja pričela predsednica Društva za boj proti raku, včasih pa so jih izvajali tudi sami. Center je v letu 2013 že drugič sodeloval pri izdelavi artiklov za bazar Društva prijateljev mladine, saj so jim želeli priskočiti na pomoč pri njihovi humanitarni dejavnosti. V spomladanskih mesecih so se priključili projektu Ljudske univerze »Modni velikani - oblačimo drevesa«, v okviru katerega so v zdraviliškem parku v Topolšici oblekli drevo v pletenine.

5. Odpravljanje ovir, ki onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov

5.1. Ureditev dostopov za invalide na javnih cestah in ulicah v mesto in sicer:

- V letu 2013 so na območju Krajevne skupnosti Gorica uredili dostop za invalide na vozičku v stanovanjski blok Koželjskega ulica 1,
 - v bloku Goriška cesta 44 so vgradili dvigalo in s tem omogočili invalidom dostop v višja nadstropja, na parkirišču pri blokkih Goriška 61 – 65 so
- bile sanirane stopnice in nameščeno držalo za varnejšo hojo po stopnicah. Okoli novega poslovno stanovanjskega kompleksa je zgrajen pločnik, ki omogoča varnejši dostop za invalide, urejeno je bilo tudi eno začasno parkirišče za invalide v času gradnje poslovno stanovanjskega objekta,
- ponížali so dva robnika na pločniku proti pokopališču in enega pri Super novi.
 - Na avtobusni postaji v Velenju je izobešen vozni red tako, da je viden in dostopen invalidnim osebam z zmanjšano mobilnostjo.

5.2. Ustrezna horizontalna in vertikalna označitev obstoječih parkirnih mest

Mestna občina Velenje je izvedla oz. obnovila naslednje označitve:

- Označitev parkirišč na Stantetovi,

Kardeljevem trgu, pred Zdravstvenim domom, na Koželjskega ulici, na Goriški in na Cankarjevi.



5.3. Zagotavljanje neoviranega gibanja invalidnim osebam

- Avtobusna postaja v Velenju je glede zagotavljanja pravic potnikov, ki jih določa Uredba (EU) št. 181/2011 ustrezno opremljena. Zagotovljeni so nediskriminatorni pogoji dostopa pri prevozu invalidnih oseb in oseb z zmanjšano mobilnostjo in posredovanje informacij. V brezplačnem mestnem prometu zagotavljajo z dvema avtobusoma tudi prevoz invalidnim osebam z dostopom na avtobus z invalidsko rampo.
- Odprtje sodobnih javnih sanitarij ob velenjskem jezeru.
- Označitev stopnic pri pošti z rumeno barvo/odsevnimi trakovi.
- Montaža INOX držala na stopnicah v križišču Šaleške in Rudarske ceste (nasproti nakupovalnega centra Mercator).
- V letu 2013 so na Centru za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje

ob notranji klančini v šoli namestili ograjo (držalo). Poleg tega so pridobili predračun za ureditev klančine pred vhodom v šolo, tako da bo možen dostop do šole z vozički tudi s Kidričeve ceste.

- Upravna enota Velenje in MOV sta izvedli menjavo vhodnih vrat, ki so sedaj samopomična.

- KS Bevče je v letu 2013 udeležbo invalidom na dejavnostih in programih KS spodbujala in omogočala z organizacijo posebnih prevozov in organizacijo prireditev v Domu krajanov, kjer arhitekturna zasnova upošteva dostop in gibanje invalidnim osebam.

- V Premogovniku Velenje imajo na zunanjih objektih odpravljene grajene in komunikacijske ovire. Dostop v upravno zgradbo Premogovnika Velenje je urejen tako, da omogoča neovirano gibanje invalidnim osebam. V zgradbi sta vgrajeni tudi dve dvigali, ki omogočata uporabo invalidnim osebam. Na osrednjem

parkirišču Premogovnika Velenje so štiri parkirna mesta, označena za invalide.

- V Domu za varstvo odraslih Velenje so uredili okolico doma vključno s klančino za invalide.

- Namestitev šestih zvočnih signalov na semaforjih.

- Na Šolskem centru Velenje v skladu z veljavno zakonodajo omogočajo izobraževanje invalidnim osebam. Pred namestitvijo invalidnega dijaka v izobraževalno ustanovo pristojni organ preveri ustreznost namestitve in izpolnjevanje pogojev. V primeru gibalno oviranih otrok, ki nimajo odločbe, poskrbijo za medsebojno pomoč sošolcev, prilagojeno izvajanje športne vzgoje in drugih šolskih aktivnosti, po potrebi pa tudi učno pomoč.



6. Ostalo

- Urad za investicije in razvoj Mestne občine Velenje je v letu 2013 dodelil najemniška neprofitna stanovanja štirim invalidom in sicer eni gluhonemi družini na Koželjskega 3, osebi s pljučno embolijo na Šercerjevi 13, osebi na invalidskem vozičku na Prešernovi 7c in invalidki na Kraigherjevi 8.

- Iz proračuna smo v letu 2013 sofinancirali 30 društev: Društvo distrofikov Slovenije, Inštitut Vir, Celje, Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen, Maribor, Slovensko društvo za celiakijo, Celje, Društvo za boj proti raku Velenje, Zveza delovnih invalidov Slovenije, medobčinsko društvo invalidov šaleške doline, Združenje multiple skleroze Slovenije, Šent, Župnijska Karitas Velenje, Vid - vseživljenjsko izobraževalno društvo, Velenje, Društvo Sožitje Velenje, Društvo psoriatikov Slovenije, Maribor, Društvo paraplegikov JZ Štajerske, Društvo ledvičnih bolnikov, Sl. Gradec, Društvo klic

upanja, Celje, Društvo dializnih in ledvičnih bolnikov, Celje, Humanitarno ekološko društvo najdi nas, Velenje, Društvo upokojencev Velenje, Društvo rejnic Celjske regije, Društvo upokojencev Šentilj Velenje, Šaleški koronarni klub, Društvo bolnikov z osteoporozo, Slovensko društvo Hospic, Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo, Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo, Društvo revmatikov Slovenije, Društvo invalid Konovo, Invalidsko društvo Ilco Mb – Celje, Ustanova mali vitez, Počitniško društvo Kažipot.

- Okoli 55 socialno šibkim družinam in posameznikom, med katerimi je polovica invalidov, smo zagotovili možnost brezplačnega toplega obroka dnevno.

- Na podlagi Pravilnika o uveljavitvi enkratne izredne denarne pomoči v Mestni občini Velenje smo našim občanom dodelili 285 pomoči, med katerimi so bili

prejemniki pomoči tudi starejši, invalidi z nizko pokojnino in brezposelni invalidi.

- Invalidska društva so za izvedbo svojih programov brezplačno koristila skupščinsko dvorano, dvorano Nova, dvorano v Glasbeni šoli, Kulturni dom.

- Občina sofinancira tudi programe javnih del, kamor so vključeni invalidi.

- Mestna občina Velenje je imela na dan 31. 12. 2013 zaposlenih 13 invalidov, od tega so bili štirje javni delavci.

Pripravila:

Katja Remic Novak, strokovna sodelavka Urada za družbene dejavnosti MOV

Poročilo je bilo potrjeno na 26. seji Sveta MOV, ki je bila 25. marca 2014.